ՊԷՇԻՆՃԻ–ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԵՐՕ–182 ՀՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ 16 – ՄԱՐԹ 1857

ՄԷՀՄՈՒՆԱՑԸ

ՀԱՅԱՑԻՍ

Լույսս Մէհմուայը Հավատիս, հէր հաքիթա Ճումաա Երթէսի կիւնէրի տաղբիրաճագ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ • Գայիմէ	150	ղուրուշ։
Ամիսը աղբաղը քէպալիք »	80	»
Իւչ աղբաղը քէպալիք »	40	»
Վէ պիր նուսխէսսը		5 ½
Տաշրա-ար իչիւն պէհէր նուսխէսսունա	20	փարա

բասիա մասրաքը դամմ օլունուր։

Իրանամը պէհէր սըրաղը պիր տէֆալըգ 80 փար
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 60 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 40 »
Իւչ տէֆատան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իրանամ իչիւն այրըճա բազարըգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իրանամը բասիա մէհասրիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզերինէ օլտուղտա մահալտէ պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՑԻՍ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻՐԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԼԱՏԸ ՆԱՖԻՍԱՅԸ ՍԱՅՍԻՐԻՅԷ ՄԻՆԹԱԼԻԳ ՎԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 16 ՄԱՐԹ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

— Տարիւսսաատէ աղալըզը (Գրղալը աղասը) խաղնէ վէքիլի սապրգ ուԹուֆէԹելու Թահսին աղա հաղրէԹլէրինէ։

— ԹանզիմաԹ մէճլիսի աղալըզը, Քէշիո բաշաղատէ ուԹուֆէԹելու Ըհմէտ պէյ էֆէնտի հաղրէԹլէրինէ մասա ըլուԹպէյի վէզիրէԹ։

— Վէզալիք ԹանզիմաԹ մէճլիսի աղալըզը վուգանուիս ուԹուֆէԹելու ՃէվատէԹ էֆէնտի հաղրէԹլէրինէ։

— ԸլուԹպէյի պալա, Քէշիո բաշաղատէ սասատէԹելու Սալիհ պէյ էֆէնտի հաղրէԹլէրինէ ԹէվՃիհ պույրուլմուշ տուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պանգա մոպպէսի։

Այէի մուվաֆֆագիյէԹ վայէի ՃէնՃապը միլլիքեանէտ իհտաս օրունաՃագ ԹիբբիսԹան պանգասընին ֆէրմանը Ալիսի, | օնարա Ճանիպի սէֆարէԹը սէնիյէսինէ կէօնտէրիլէրէք, պանգա միւէսսիսլէրինէ իԹա գրլընաՃագ օլմաղիլէ, Ֆէսխանէի ամիրէ միւտիրի իղէԹելու Տիրան պէյին ֆէրմանը Ալիի մէղքիւրիւ | օնարա Ճանիպինէ կէօԹիւրմէսինէ, իրաաէի սէնիյէ սասը օլմուշ օլմաղիլէ, մումայիէյհ բէք եագընասա Ֆրանսա Թարիգի իլէ սավալը մէմուրիյէԹլէրինէ աղիմէԹ իԹմէք իւզրէ պուլունմուշլար տրը։

— Պանգայը մէղքիւրիւն ներզամաԹը էասայէսինին ալաֆրանգա մարԹընին ուօգուզունաՃու կիւնիւ | օնարա Ճանիպինէ կէօնտէրիլմիշ օլսուզու մալիւմ տիւր։

Ալվագը մէղքիւրէնին | օնարայա վասլ օլուպ օլմասընը պիլինմէք իչիւն Պապը Ալիսէն | օնարա Ճանիպինէ պիր Թէլէգրաֆ չէքիլսինինէն, մարԹընն եիրմի իքինՃի կիւնիւ Թարիխի իլէ, | օնարասա միւգիմ տէվլէԹը Ալիսէ սէֆիրի Թէրաֆընասան Թէլէգրաֆ իլէ վարիա օլան ՃէվապէՆազարէն, օ ԹարիխէսԹէք, էվվագը մէղքիւրէ հէնիւզ | օնարա Ճանիպինէ վասլ օլմամըշ ըսը։

ՄարԹընն ուօգուզունասա Ալսիթանէտէն հարէքէԹ խանէն Ֆրանսըզ բօռԹա վապօրու, Ալգ տէնիզատէ շիտտէԹլու ֆուրԹունալարէ Թէսատիւֆ իԹմիշ օլմաղիլէ, հէնիւզ Մարսիլեայէ վիւսուլի խապերի տախի կէլմէմիշ խսէ տէ, մուախխարէն եանի մարԹընն եիրմի տէօրԹիւ Թարիխի իլէ վարիա օլան Թէքբարպիր Թէլէգրաֆ խապերինէ Նազարէն էվվագը մէղպուրէ եէվմը մէղքիւրատէ | օնարայա վասլ օլուպ, շէիրայէԹի Թէքմիլէն միւէսսիսլէր Թէրաֆընասանգասուլ օլունմուշ, վէ էն պէօյիւք սէրմայէ սահիպլէրի տախի պու գումբանիայա տախիլ օլմուշլար տրը։

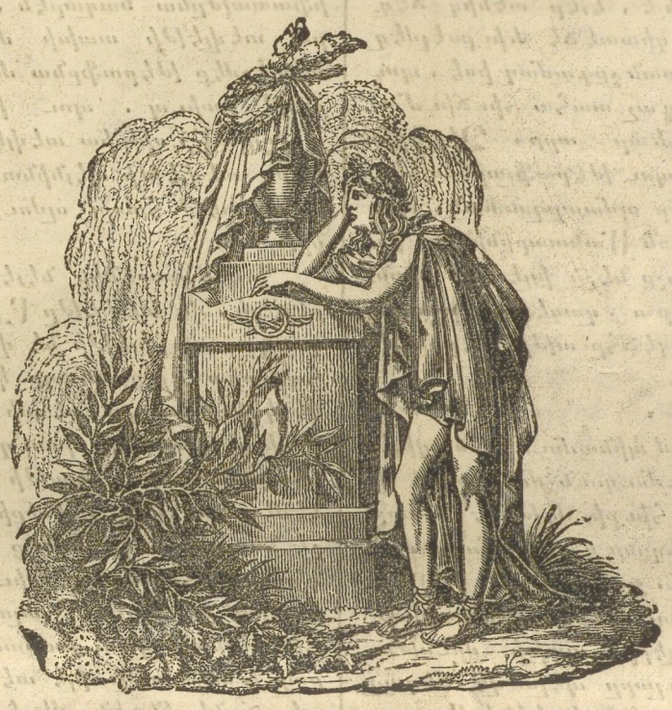

ՈՒՄՈՒՄԻ ՄԻԼԼԻԹԸ ԷՄԻՆԵՍԸՆ

ԲԷՅՍ ՎԷ ԱՄԻՐԻ ԲՈՒՀԱՆԵՍԻ

ՇԷՐԱՖԷԹԼՈՒ ՍԻԱՏԷԹԼՈՒ

ՆԻՐԱՍԻՍ

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏԷՐԻՆԷՆ ՎԷՖԱԹԸ.

Պու հաֆԹա Թիֆլիս Ճանիպինէն վարիա օլան մաԹէմնաք խապէրլէրէ նազարէն միւշարալէյհ պէշինՃի ՆԵՐՍԷՍ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ հաղրէԹլէրի, մահը փեթրուարըն օն իւչինՃիւ շարշանպա կիւնիւ սապահընը սաաթ օն պիրինէ, վէ Կաթուղիկոսլուզունուն օն տէօրԹինՃիւ սէնէսի պէլլէյը մէղքիւրէտէ նակէհան վէֆաթ իսթիւպ, պիւԹիւն միլլէԹի կիրիֆԹորը հիւզնիւ մաԹէմ խլէմիշ տիր։ Ընինտէ, պիւԹիւն քիլիսէլէր սիյահ գարըլընպ, լանէնգաթի չանլար չալընարագ պու քէտերինաք խապէր քէտֆէի ահալիյէ իլան վէ այնի Իրմէնիան իւզրէ բահմէԹ տուալէրինէ մուպաշիրէԹ օլունմուշ տուր։

Միւշարալէյհին ՃէնազԷսի Թիֆլիս պէլտէսինտէն մագարրը հիւքիւմէԹի օլան Իչմիածին ԹէրաՖընա նագլ օլունաՃաղընասան, կէրէք հիւքիւմէԹ վէ կէրէք միլլէԹ ԹէրաՖընասան ՃէսիմՄ վէ միսալ նամէշհուա վէ ֆէվգ էլ տաէ ալայլար վէ զինէԹլէր հաղրըլանմաղա պաշլանմըշ տրը։

ՄիւԹէվէֆայը միւշարալէյհին վէֆաԹընասան տօլայը հասալ օլան քէտէր վէ մաԹէմին շէտիա վէ ումումի օլտուզունա պու վէՃՃիլէ պէյան խլէսիքաէն սօղրա, միւշարալէյհին տէֆինինտէ իՃրա օլունաՃագ բուհանի ԹէշրիֆաԹը ԹաֆսիլաԹը արզու խսէնէլէր իչիւն իլէրիւտէ եէտիմիզ վասլ օլաՃագ խապէրլէր զաղէԹամըզա բէյտէրբէյ տերՃ օլունաՃագ տրը։

ՎԷՖԱԹԸ

ԿԱՐԱՊԵՏ ՓԻՍԳՈՒՐՈՍ ՊԱՀԱՏՐԻԵԱՆ

ՄԵՐԻԽԱՍԱՅԸ ՄԻԼԼԷԹԸ ԳԱԹՈԼԻՔԵԱՆ

Պրուսատան վարիա օլան տիկէր պիր քէտերնաք խապէրէ նազարէն պու Ճանիպտէ միլլէԹը ՊաԹոլիքեանը բուհանի բէյիսի Կարապետ Փիսգոփոս Պահատրեան հաղրէԹլէրի տախի Թէպտիլի հավա իչիւն Ընգարէյէ կիԹմիշ օլուպ, միւշարալէյհ բումի մարԹընն պիրինՃի կիւնիւ օրատա վէֆաթ իսթիւպ, մէսնէտինէ շայան զինէԹլէ Մէրիէմ անա քիլիսէսինէ տէֆն օլունարագ, նիմէԹը բուհանիյէսի իլէ փէրվէրտէ օլանլէր իլէ պէրապէր ՃէմիյէԹը միլլէԹը ՊաԹոլիքեանը տախի միւսԹաղրագը հիւզնիւ մաԹէմ խլէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

ՖՐԱՆՍԱ։ Պու Ճանիպտէն կէլէն էն մուհիմ հավատիս պու տէֆա Ֆըրանսա տէվլէԹինին տախի Զին Ճէնկինտէ Ինկիլիզ տէվլէԹի իլէ պէրապէր օլաՃաղընա տայիր պու իքի տէվլէԹ պէյնինտէ պիր մուգավէլէ Թանզիմ օլունմուշ օլսուզու խապէրի տիր։ Պու խապէր հէրինէ գատար բէսամի տէյիլ իսէ տէ, քեաֆֆի Ֆըրանսըզ զաղէԹալէրինտէ զիքրի օլտուզունան ինԹիմալըը եագընասա սիւրէԹը բէսամիյէտէ տախի իլան գըլընուր։

— Այրը հավատիսամէ Նազարէն Ֆրանսա տէվլէԹի Լյունան տէվլէԹինտէն իԹտիսի տավալարտան վէ մանթլուպ իԹտիսի ագՃէլէրտէն տախի վազ կէչմիշ տիր։

ԲՈՒՍԻԱ։ Իմբէրաթոր հաղրէԹլէրի, Ֆրանսըզ էլչիսի Գոնթ Սօրնինին վէրտիսի պալցայա Թէշրիֆ իսթիւպ պու պալօնուն զինէԹ վէ շաշասը պիւԹիւն զաղէԹալէրտէ, հէնիւզ էմնալի կէօրիւլմէմիշ պիր շէյ կիպի մէտտ իւ սէնա օլունմագտա տրը։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ Ն-ըրէա զաղէԹայը միւԹէպէրինտէ շու վէՃՃ իլէ եազըլը տրը։ ՀաշմէԹլու Իմբէրաթոր վէ Իմբէրաթորիչա հաղրէԹլէրի, այրն (մարԹընն) օն պիրինտէ Ալտէլսպէրկ գասապասընա վասլ օլուպ, պու գասապանընն ՃիվարընՃա օլան իսԹիղրապա շայեան մաղարայը տախի Թամամշա իԹմալքտէն սօղրա, եէվմը մէղքիւրատէ Թէքբարբահրվան օլուպ, այրն օն իքիսինտէ Վիէննայա մուվասէլէԹ պույուրմուշլար տրը, խանէտանը Իմբէրաթորի ազալարը վէ սայրը միւԹէպէրան տէմիր եօլ մէնզիլինտէ միւշարալէյհիւմիւն իսԹիգպալինէ հաղը օլուպ, էսնաֆ կիւրուհի տախի մէնզիլի մէղքիւրտէն սէրայը Իմբէրաթորիյէ գատար սաֆպէսԹէ օլմուշլար տրը։ Վէզալիք Վիէննա շէհրի էմինի պուլունան զաԹ տախի պապը քէպիր փիշկեսհընտա, միւշարալէյհ հաղրէԹլէրինի գարշըլայրպ, պիւԹիւն ահալի տախի միւքերրէն եաղ՝ Իմբէրաթոր սէտալէրի իլէ միւշարալէյհիւմիւ սէլամլամըշլար տրը։

ՀաշմէԹլու Իմբէրաթոր հաղրէԹլէրի, | ամպարտիա վէ Վէնէտիկ էյալէԹլէրինէ իպրաղ պույուրտուգլէրի էլԹաֆը տախտէ վէ միւԹէնէվվիսէ, պիր ըսԹֆու ճէտիա տահա իլավէ իԹմէք, վէ էյալաԹը մէզպուրէ ահալիսինտէն մէշհուտի օլտուզու խիւլուս վէ ուպուտիսէԹ պիր միւքեաֆաթ կէօսԹէրմէք իւզրէ, պունարատան լիագէԹլու օլանլէրէ, կէօնակէօն ինֆիԹիխար նշանլէրի տախի իԹա պույուրմուշ տուր։

Օէվմը լիաղէԹ սլֆաթը մուշ

մայիլէյհիւմիւն էսամիսի ճէրիտէսին-ատէ, Վ էնէտիկ Աշխէթարեան բահիպ լէրինին ճէմիէթը մուէսսիրի խայրխէ-թինին բէյիսլէրի, Ֆազ-Սէմ, Հիւ-միւզեան Դեր. Գէորգ Աբրահայը հաղրէթլէրինին իսի տախի մէշհու-տիմիզ օլմուշ տուր։ Միւշարալէյհէ թէրաքը հաղրէթը իմբէրաթորիսէն Թիմուրթաշ նշանընին ելքինճի բիւթ-պէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

«Նշանը ֆիւրիւզ է ֆշանը մէգքիւր միւճէրրէտ լիագէթ վէ համիյէթէ պիր միւքեաֆաթ օլտուզուն-ատ, պէօյլէ պիր Իմբէրաթորու մուազզամ եէտի իլէ, միլլէթ միւթէպէրանը-ատան պիրինին կիրիպանը մէֆիսէրէթի լթէղէին գրլընմասը պիր վուգուա-թը վաճիպի սրդգոսթ օլուպ, կէրէք պիզլերէ վէ կէրէք պիւթիւն միլլէթ մուճիպի սուրուրու ազիմէ օլաճաղը շիւպհէսէն միւսթաղնի տիր։

— Անքսէն եէտի եաշընատա, միւսին վէ իհթիար օլարաք թագիւտ օլան մէշհուր ֆէլտ մարէշալ Իատէչքի հաղրէթլէրինէ պու տէֆա թէրաֆը հաղրէթը Իմբէրաթորիսէն սէնէվի եիւզ պին ֆիօրին, (մահիյէ եիւզ պին զուրուշտան գիատ) մաաշ թախսիս պույրուլմուշ տուր։

— Թրիէսթէսէն այրն եէտիսինատ եաղբլարը վէճհ իլէ. օ կիւնիւ սա-պահրն ալտֆրանկա տէօրթ բատէլէ-րինատ, պէլատի մէգքիւրէտ պիր գաշ սանիյէ զարֆընատա, իւչ տէֆա հարաքէթը արզ (ղէրղէլ) վագի օլ-մուշ իսէ տէ, պիր քէտէր իշլեթիլմի-միշ տիր։

— Իմբէրաթոր հաղրէթլէրի պիր միւտաէթճէք Վիէննատա արամ իթ-տիքատէն սօղրա, պունատան ագտէմ Իթալիայա վագի օլտուզու միսիլլիւ Մաճար էյալէթլէրինէ տախի պիր զիարէթ իտէճէք տիր, վէ Մաճար-ատա իմբէրաթորուն շէրէֆ վէ թաա-զիմ իլէ գապուլի իչլուն ֆէվգ էլ-ատէ թէտարիքեաթ կէօրիւլմէքտէ օլ-տուզու իշլեթիլմիշ տիր։

ՆԱԲՕԼԻ։ Նաբօլի գրալը հաղ-րէթլէրինին, ալաֆրանկա փեռորուա-ըրն երիսի սէքիզնճի կիւնիւ պիր էրքէք էվլատը տիւնեայա կէլիպ, իս-մի, Ռէնատօ Մարիա Իմմագուլաթա, Տուգա տի Պասթէլլօ Ռիրօնէ թէս-միյէ օլունմուշ տուր։ Պու վէսիլէ իլէ գրալ հաղրէթլէրի մահպուսարտ-ատան բէք չոգ նուֆուս ազատ իսթիպ ազըր գապահաթը օլարագ բրանկա վէ գալէպէնտ օլանլարըն միւտաէ-թինատէն տախի իչէր սէնէ թէնզիլ իլէմիշ տիր։ Ընճագ էսհապը ֆէ-ատտա տախի բահաթ տուրմայրպ, էս-թէտ պէրիւատ բօլիս մէմուրլէրինի վէ տայրը տէվլէթ տատմէրինի էօր-տիւրտիւքլէրի տախի իշլեթիլմիշ տիր։

ՆԱՊԼԻ։ Ամբոլի գրալը հաղ-րէթլէրինին, ալաֆրանկա փեռորուա-ըրն երիսի սէքիզնճի կիւնիւ պիր էրքէք էվլատը տիւնեայա կէլիպ, իս-մի, Ռէնատօ Մարիա Իմմագուլաթա, Տուգա տի Պասթէլլօ Ռիրօնէ թէս-միյէ օլունմուշ տուր։ Պու վէսիլէ իլէ գրալ հաղրէթլէրի մահպուսարտ-ատան բէք չոգ նուֆուս ազատ իսթիպ ազը գապահաթը օլարագ բրանկա վէ գալէպէնտ օլանլարըն միւտաէ-թինատէն տախի իչէր սէնէ թէնզիլ իլէմիշ տիր։ Ընճագ էսհապը ֆէ-ատտա տախի բահաթ տուրմայրպ, էս-թէտ պէրիւատ բօլիս մէմուրլէրինի վէ տայրը տէվլէթ տատմէրինի էօր-տիւրտիւքլէրի տախի իշլեթիլմիշ տիր։

ՋԻՆ։ Ջինատէն կէլէն հավատիս-լէր, պունարա պէնդէր շէյլէր տիր։ Ջինիլէր հալա Ինկիլիզլէրէ վէ տայրը էճնէպիլէրէ օլան խուսուսէթլէրին-ատէն ֆարիզ օլմայրպ, ֆապրիգա վէ խանէլէրի եագմագտա վէ էլլէրինէ կէչէնի էօլտիւրմէքտէ տիրլեր, պու ճիւմլէ պու թարզէ էօլէն Ինկիլիզլե-րին ատրսը ազ օլուպ, անճաք իբի իւչ բիշի պու էօլտա թէլէֆ օլմուշ տուր։

Ինկիլիզ զաղէթալէրի հէր նէ գա-տար բէտմի սիւրէթատ ատէյլ իսէտ, զայէթ սահիհտիր տէյլ բէք շու հավա-տիսի տախի վէրիրլեր։ Ջին իմբէրա-թօրու Ինկիլիզ, Ֆրանսէզ, վէ Ամ-էրիգա միլլէթլէրինին քէնտի ալէյհինէ գազդրշազգլարընը կէօրտիւքտէ, խէֆ ու ֆիւթիւրէ կիրիֆթար օլուպ, պիր պարըշ սիւրէթի արամադ իւզրէ պիւթիւն մանտարինլէրի չաղբրրպ պիր մէճլիս իթտիրմիշ տիր, վէ մէճլիսին գարարընա նազարէն պարըշ թէրաֆը զեյատէ իլթիզամ օլունմուշտուր տէ-նիյօր։ Պիզճէ պու մատտէ շիւպհէլի օլուպ, սահիհ վէ բէտմի օլանը շու-տուր քի Ինկիլիզ տէվլէթի Ջինէ պիր մուրախխաս գօմիսէր կէօնտէրիպ, կէ-րէք պարըշ վէ կէրէք ճէնկ իթմէյի պու գօմիսէրին բէյինէ իհտալէ իթմիշ-տիր։ Պու գօմիսէր հէնիւզ լօնդրա-ատան եօլա չըգմըշ օլուպ զուլունատան էյէր Ջինլիլէր քէնտիլէրի պարըշ իթմէզ իսէ պու ճանիպատէն պարըշա տայիր պիր հավատիս ալմագ ագալի իւչ ա-յա միւհթաճ տուր։

Ջինլիլէր, պինտիքլէրի ժօնգլար իլէ, ամիրալ Էյմուրուն բաքիպ օլ-տուզու Դօրսմանատէլ նամ վաբօրու-ատախի սրգըշարըմըշլար իսէատ, պու վաբօր ֆէվգ էլ ղայէ մուգավէմէթէ տէվամ իտիպ, քիւրլիւ թէլէֆլէ Ջինլիլէրի գօվալամըշլարը, վէ Ինկի-լիզլէրտէն եալընըզ պիր զապիթ վէ սէքիզ նէֆէր թէլէֆ օլմուշ տուր։ Պու ճիւմլէ իլէ, էյէր տէնիզ ճէզ-բիւմատտա իլէ զիատէ ճէ եիւքսէլմէզ վէ վաբօր չայատան չըգամազ իսէ, պու վաբօրա պիր գաշ տահտ հիւճիւմ օ-լաճաղը աշիքեար տուր։ Ջինլէրին թահրիրատը պու թէրաֆլարտա կէօ-բիւլիւշ չէյլէր օլմատըղընատան, պու տէֆա Գանիմօն Մանտարինինին Ին-կիլիզլէրէ գարշը նէշր իյլէտտի իլան-նամէյի Լիւրբա զաղէթալէրինատէն ալարագ պէր վէճհը ալմի թէրճիւմէ իսէրիզ։

«Ջինլիլէր։

«Պիր թագըմ պինտամուս էճնէպիլէր Իմբէրաթորու մուզուն մուազզամ վէ միւհթէրէմ հիւքիւմէթինէ գարշը ասիլլէք պայրաղընը գալտըրմաղա միւ-թէճասիր օլմուշտուր տուր։

«Գանիթօնու վուրուպ եագտըրար, լաքին քէնտիլէրի տախի միւսթա-հագգ օլտուգլարը պէլա վէ ճէզայը պուլտուլար, չիւնքի եէնիլմէզ աս-քէրիմիզ պունարը հէր եէրտէ վուռ-ուպ բէք չօղունու թէլէֆ իթտիրլեր։

«Մէմալիքիմիզին հէր թէրաֆը-ատան եէնիրսիյէ, հէր Ջինլի հէր նէ մահալտէ պիր Ինկիլիզ թէսա-տիֆ իտէր իսէ միւսթահագգ օլ-տուզու զաղէպինի վէրմէլի տիր։ Հալտատա պունարը պիւթիւն պիւ-թիւնէ Ջին մէմալիքինատէն չըգարմագ իչիւն հիսապզը ատանմայար վէ տա-յըզը ասկէրլէր թէրաքիւմ իթմէքտէ տիր։ Հէսիսինիզ պիրլէշին պունը-լար իլէ, ճիւմլէնիզ ճէնկէ հիսսէտար օլուն։ Լօրէթին պու էճնէպիլէրի պունատան պէօյէ Իմբէրաթորու-մուզուն հաղրբրունատա թիթրէսին-լէր։ Օնուն պիր պագըշը ճիւմլէսի մամ կիսի էրիթիր, վէ գուարէթի էօլչիւսիզ տիւր։

«Բիմ քի պու էմրնամէյէ մուխալ-ֆէթ իսէր իսէ, վէթանընա խրանէթ իթմիշ օլաճաղընատան շիտատէթի զա-զէպլերէ միւսթահագգ օլաճագ տուր։

«Իշլեթինիզ մի իթտէթ իտինիզ»։

— Պաղը էրպատը բօլիթիգանընը քէշ-ֆինէ նազարէն Ջին մէմալիքինին իչէրիսինէ կիրիլմէզ, վէ տէնիզ քէ-նարլարընատա տախի պէօյիք պիր մէմ-լեքէթլէրի օմմատըղընատան, պուն-լարըն եանրպ խարապ օմմասընատան տախի պէօյիք պիր մազարրատթ հասըլ օլմազ օլտուզունատան, մութ-լագա բայիթախթըսրրն պիրի օլան Իէբին չէ հրինի եագմայա միւհթաճ օլունուր, լաքին պունուն իչիւն տա-խի մախսուսճա թօփ տիւպալարը եարրպ Ջին սուլարընա նագլ իթտէյէ միւհթաճ պուլունատուզունատան, պու-նուն տախի ազ վագթտա իճրասը միւմքինաթտէն տէյիլ տիր։

Տիկէր փայիթախթ օլան Լանքինի Ինկիլիզլէր 1842 տէ թօփա թուրմա չլար տուր։

ՀԱԳԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԷ

Պու տէֆա պապը Էկրասքէրի թէրաֆընատան օթուզ պին քէսէ ագ-ճէ, վէ Ղարպհանէյի ամիրէ թէրա-ֆընատան ալթմըշ պին քէսէ ագճէ տահա Վալաթա սարրաֆլարընատան, իսթիգբալ օլունմուշ տուր։

— Նէօշաթէլ մատտէսի իչիւն Խարիսէ ճէմ օլունան միւքեալէմէ մէճլիսի, իքի տէֆա մէշվէրէթէ օ-թուրմուշ օլմասը իլէ, իւչինճիւտէ տախի մատտէնին նէթիճէյի գարարը վէրիլէճէք օլտուզունատան, եագին-տա պու մատտէնին խիթամը տախի իլան օլունապիլէճէք տիր։

— Ո՞ւլահ Պո՞ղոսն Դէսէլէսի։ Պու ի-քի մէմլէքէթին պիրի պիրինէ պիր-լէշմէք մատտէսի պու էսնատտէ պիւ-թիւն զաղէթալէրտէ մուճիպի միւ-ճատէլէ օլուպ, պիրլէշմէք թէրաֆը զալէպ իթմէքտէ տիր։ Պունարընի իֆատատընա նազարէն, Ինկիլթէր-րա տէվլէթի տախի մուախխարէն պիրլէշմէք թէրաֆընա մէյլ իւ բաղ-պէթ իսէրպ, պու խուսուսատան տօլայը։ Աւսթրիա տէվլէթի իլէ Ին-կիլիզ տէվլէթի պէյնինտէ ազիմ պիր պէրուտէթ հասըլ օլմուշ տուր տէ-նիյօր։

Պու մատտէնին նէյէ գարար վէ-րէճէյի, վէ տէվլէթը Ամէրիկանին հու-գուգու միլքիյէթի նէ վէճհիլէ մու-հաֆազա գըլընճաճաղը կէրէք բէսմի վէ կէրէք ղայրը բէսմի սիւբէթատ մայիմ օլամամըշ օլտուզունատան պու պապտէ հէնիւզ գաթի պիր շէյ տէ-նէմիզ իսէ տէ, շիմտիքի կէօրիւնիւ-շէ նազարէն պիրլէշմէք մատտէսինէ զիատէ իհթիմալ կէօրիւնմէքտէ տիր անճագ քէյֆիյէթ հալա միւզաքէրէ հիյէթինատէ օլտուզունատան, սօն գա-բար թագիյաթը իլէ տէվլէթը Ամէ-յէ ճանիպինատէն վէրիլէճէք տիր։ Լաքին պու հալտէ տախի մէմլէքէ-թէյնատէ պիր թագըմ թէրաֆկիրան զուհուր իսէրէք, ահալիյէ պիրլէշ-մէք թէրաֆընը իլթիզամ իթտիրմէյէ գապգըշմըշլար տուր։

— Ամէրինա էյալէթի ատպրգ ատա-տէթլու Ամիդա պէյ էֆէնտի հաղրէթ-լէրի, պու տէֆա Թուսիա տէվլէթի նէզտինէ ֆէվգ էլատտէ վէ մուբախ-խաս օրթա էյլի թայէին պույրուլ-մուշ տուր։

— Լօնդրատան վարիս օլան պիր թէյէզաֆ խասպէրինէ նազարէն, ա-լաֆրանկա մարթին երիսի պիրինճի կիւնիւ գրապիչա հաղրէթլէրի թէրա-ֆընատան վարիս օլան պիր էմրնամէ մուճիպինճէ, Խարլամէնթ մէճլիսի եէվմը մէգքիւրատտ ատաղնթըլըպ, եէ-նի ազալարընը ինթիխապընա մուպա-շրեթ օլունմուշ տուր։

— Հալէպտէ նուֆուս թահրիրի էֆնասընատա, եէրլիլէրատէն պիր թա-գըմ քիմնէլէր, էճնէպի հիմայէթի թահրիրնատա օլտուգլարընը պէյան իթմիշլեր իսէ տէ, պունար թէպա-այը տէվլէթը Ամէրիկէն վէ ճէտ պէ ճէտ Հալէպ եէրլիսինատէն օլտուգ-լարընատան, հիւքիւմէթ թէրաֆընատան գապուլ օլունմայրպ, քէյֆիյէթ պա-միւզէքքէրէ գօնսօլոսլարա պիլտիրիլ-միշ տիր։ Վէ գօնսօլոսլար տախի Աբիթանէյէ սէֆարէթլերի ճանիպի-նէ պիլտիրմիշլեր իսէ տէ, պու մա-գուլէլերին հագգընատա էճնէպի հի-մայէթինին գապուլ օլունմամասը հու-գուգու սարիհէի տէվլէթը Ամէ-յէտէն պուլունմաղ իլէ, պունար հալա ըարար իտիպ, ճայիզ օլան վէր-կիսի վէրմէմիքլերի հալտէ մէմլէքէթ-տէն թարա օլունաճագլարը, վէ էմ-լաքլերինին տաթրլըաճաղը տախի պիր-տիրիլմիշ տիր։

— Լրզրում ճանիպինատէն շու վէճ-իլէ եաղբլը տուր։

Լրզրում վարիսի նատպ ու թային պույրուլան տէվլէթլու Ամէհմէտ

Արիֆ փաշա հաղրէթլէրի, փեռորը-վարըն օն ալթընճը կիւնիւ մէրքէզը մէմուրլէթի օլան Լրզրում ճանի-պինէ վասլ օլտուգտա, վիճուհու-մէմլէքէթ վէ միւթէպէրանը միլլէր Իսէվկէ, վէ տուէլը էճնէպկէ մէ-մուրլէրի շէհրին խորըճընատա միւշ-արալէյհին իսթիգպալինէ ապիմէթ ի-տիւպ, բէսմը թատգիմ վէ թէպրիքի, ինթիրամաթը ֆայիգէ իլէ իպրաշ խս-լէմիշլեր տիր։

Միւշարալէյհ փաշա հաղրէթլէրի էզէմը վիւզրայը տէվլէթը Ամլյէ-տէն վէ էվսաֆը ճէմիլէ իլէ մէվսուֆ պիր զաթը սիւթուտ սրֆաթ պու-լունտուզունատան, սայէի քերէմ վա-յէի ճէնապը միլլիքեանէտ միւ-շարալէյհին հիմէմը ճէլիրէլերի իլէ ատայիշ վէ հուզուրու ամմէ վէ ատա-լէթը սէնիյէնին սէմերաթը խայիրի-յէսի տախի միւշահէտ օլունճաղը մէմուրլու ամմէ տիր։

Բաշայը միւշարալէյհ, միւգթէ-զայը ալիլագը համիսէի պէնտէբէր-վէրիլէրի իւզրէ, միլլէթը Գալաթալ-գեան մէրիսէտա վէ փիլոգոբոսու ֆա-զիլէթլու Աբրիան Յովհաննէս բահիպ հաղրէթլէրինի խատէթէն թալթիֆ զըմընատա, Փիլոգոբոսխանէյէ ապիմէթ վէ խայը միւատէթ արամ վէ իկա-մէթ, վէ միւլագաթէ բաղպէթ պու-յուրմուշտար տուր, վէ պու վէճհ իլէ վագի օլան հիմէմը սէնիյէլերի միւ-լէթճէ մէսրուրիյէթէ մուճիպ օլա-գաղ տուայը վաճիպ իւլ էսատի թէ-զայիւտիւ էօմրիւ իկպալը Շահանէ թէքրար եատ իւ թիկբեար գըլընմըշ տուր։

— ԼՃնէպի թէպատլէրինատէն օ-լանլար տախի, էվ, մաղազա տիւքեան վէ սայրէի, քիրա իլէ թուրթուգ-լարը հալատ, մութլագա պապը զապ-թիյէտտ գօնթրանթ խյէմէլերի իւ-չիւն, պու տէֆա ճանիպի պապը Ամ-լիատէն քեռֆիֆի գանչէլերեալէրէ բէսմի միւզէքքէրէլերը տաղըմըշտը։

— Պէյօղլու վէ Գալաթա մահալ-լէլերինին թանզիմ վէ թէսվիյէսի, եանի գալաբրմարընը եաբըլմասը, կաղլարընը եանմասը վէ սու եօլարընին թամիրի վէ պունարտա էմտալ իմա-լաթընը թէրթիպի զըմընատա կէչէն սէնէ Շէհր Լամինի գօնաղընատա (ինթ-թիսապտա) պիր շէհր մէճլիսի թէշ-քիլ օլունուպ, մուտաէրլաթէ պաշ-լանընմըշ իսէ տէ, գրշ մէվսիմի իւսթէ կէլտիրինատէն թաթիլ օլունմուշտուր։ Պու տէֆա մէճլիսի մէգքիւր Շէհր Լամինի նէզտրէթինատէն թիճա-բէթ նէզարէթինէ նագլ օլունուպ, պիրինճի մէճլիս օրատա վագի օլ-մուշ տուր։ Վէ թիճարէթ միւշիրի տէվլէթլու Իսմայիլ բաշա հաղրէթ-լէրի, խայը սէնէլէր Լրզրում պուլունարագ, պու մագուլէ ումուր-բէ մալիմաթը թամամէսի պունուն-տուզունատան հիմմէթը տէվլէթլէրի-նին սէմերէյի խայրխէսի կէօրիւլէրէք, միւրաաը Շահանէ իւզրէ եագինատա Պէյօղլու վէ Գալաթա մահալաթընը-թանզիմ իւ թէսվիյէսի իքմալէ վասլ օլաճաղը մէմուրլու ամմէ տիր։

— Մըսրրատան կէլէն հավատիսաթէ նազարէն, Մըսրը վալիսի ֆէխամէթ-լու տէվլէթլու Սայիտ բաշա հաղ-րէթլէրի, Սայիտ թէրաֆընա օլան սահէթինատէն ավտէթ իթտիքատ, իսլահաթ վէ թանզիմաթը միւքիյէ-տայիր պագի եէնի թէտայիր իճրա-իթմիշ տիր։ Վէ միլլէթը Լրմէնիան-տէն Աբրահէլ պէյ նամ քիմէնէյի, Սայիտ էյալէթինատ պիր մէմլէքէթ-վագի նատպ պույուրմուշտուր։ Մի-լէլը Իսէվկէտէն օլանլէրէ իւք տէֆա օրարագ պէօյլ պիր մէմուրլէթ վէ-բիլմիշ օլմաղ իլէ, միւշարալէյհ բա-շա հաղրէթլէրինին պու միւտաէ-սի ճիւմլէ ինտինատ մուճիպի մէտ-ու սէնա օլմուշ տուր։

— Լաս բինալ տը Գոնթանթինա

բրլ զաղէթասընտա շու վէճհիլէ եա-
զալը տրը։

Լիկէր թահգիգաթըմըզ տահիհ ի-
սէ Ասիթանէտէ մուգիմ Լոնտան
սէֆարէթի, պունտան պէշ օն մահ
ագտէմ պիր Թունուսլու զապիթին
Միգօնսալու Բրոէմի նամ քիմէանէյի
էօլտիւրտիւլինտէն տօլայը, պու
խուսուսուն թահգիգի իշիւն թէշ-
քիլ օլունան գօմիսսիոնուն մազպա-
թասընը գրաաթ խլէմիշ տիր։ Մաղ-
պաթայը մէզքիւրիւն խիթամընտա.
«Թունուս գօրվէթլէրինտէն Պէճի
» նամ վաբօրուն զապրթանընտան,
» Մօրալը Մուսթաֆա նամ զապիթ
» հագգընտա պապը շիւպհէ վէ մա-
» զանտա հասըլ օլմուշ տուր» տէնմիշ
օլտուզունտան, պունուն իւզերինէ
Լոնտան սէֆարէթի. կէօյա պապը
Ալիսէ պիր պաշգա գօմիսսիոն թէշ-
քիլ օլունարագ, էվվելքի գօմիսսիոն
հուզուրունտա վագի օլան իսթին-
թագլերին պիր տահա կէօզտէն կէ-
ջիրիլմէսինի մանթըպ խլէմիշ տիր։

Հէր նէ հալ իսկ, իւզերլերինէ
գապահանթ ապվ օլունան մէզքիւր
քքի գարտաշլար, եանի Մօրալը Մէհ-
մէտ վէ Մուսթաֆա, քքիսի տախի
հալա Մահմուտխէ նամ գալիօնու
Հիմայուն տէրուէնինտէ մահպուս
տուրլար։

— Զըգան չարշամպա կէճէսի,
Ասիթանէտէ Սէտէֆճիլէր իշինտէ,
պիր ֆրէնք սարրաճ տիւքքեանընտան
գալտէն ամէշէջգըզ, եալընըզ պու-
տիւքքեան իլէ իշինտէ եանան պիր
ատամ տախի եանարագ պատարըրըմը
տրը։

— Պէզալիք չարշանպա կէճէսի,
Ասիթանէտէ Հէֆիր Էֆֆինի նամ մա-
հալտէ, պիր ուշղունտուզ Իսլամ խա-
նէսինէ պէշ ալթը Իսլամ կիսիպ, իլք
ախշամտան մաղէնլէրինտէ մուտրա-
զա զահուր իթմէսինտէն, էրթէսի
կիւնիւ սուպահլէյին իւշիւնիւն պօ-
զաղանմըշ օլտուզու տայուլուպ, վէ
զապիթէ մէմուրլարը թէրաքընտան
խանէ պասըլըպ, էսհապը ճինայէթ
իլէ խանէ տահիպի տիզ ու կիրիֆթ
օրունարագ պապը զապթէյէտէ մահ-
պուսա իլգա օլմուշտուր։

— Պէզալիք եէվմը մէզքիւրտէ,
Գարա Կէօմրիւք թէրաքընտա, Իս-
լամին պիրի ճամանընն պիրինի վու-
րուպ էօլտիւրմիւշ իսկ տէ, պու
տախի ախզ ու կիրիֆթ օրունարագ
պապը զապթէյէտէ մահպուսա իլգա
օլունմուշ տուր։

— Մէլանիկտէն վարիա օլան հա-
վատատաթէ նազարէն, պու պէլտէտէ
պիր պէօյիւք եանկին տահա զուհուր
խուպ քքի եիւզ գատար եահուտի
խանէսի վէ եիրմի գատար բում խա-
նէսի եանմըշ տուր։ Պազը ըրվայէթէ
նազարէն եանան եահուտի խանէլէ-
րի տէօրթ եիւզէ վէ բում խանէլէրի
գըրգ ատէտէ պալիշ օլմուշ տուր։

— Կէջէն բազար իրթէսի կիւնիւ
Իսկիւտարտա Մէլիմէտ գրշլասը
գարշըսընտա օլան օտալարին պիրին-
տէ պիր պէօյիւք գալպ գայիմէ ֆապ-
րիգասը պասըլըպ օն վէ եիրմի գու-
բուշլուք օլարագ պին քէսէ ագճէլիք
գայիմէ պուլունմուշ տուր։

Պու գայիմէլէրի եարան իքի քիշի
հէնիւզ իշլէտիքլէրի էսնատէ էլէ կէ-
ջիպ վէ թուրթուլուպ, իւչիւնճիսի
գաշմըշ իսկ տէ, լաղըմ կէլէն թէ-
տարիր իճրա օլունտուզունտան,
պունուն տախի էլէ կէջէճէյի աշի-
քեար արը։

Պու գալպազան ֆապրիգասը պիր
սէնէտէն պէրու իշլէրիմիշ, վէ կէօ-
յա ջէգարբլան գալպ քեահալար
բէք զիյատէ շէյ իմիշ, շինքի գալ-
պազանլար, ճիֆթլիքլէր խանէլէր,
վէ էլմալար սաթըն ալմըշլար տրը
տէր Իրէս տ' Օրիան զաղէթասը,
ֆագաթ հէնիւզ թահգիգէ միւհ-
թաճ պիր քէյֆիյէթ օլմալը տրը։

— Կէջէն բազար կիւնիւ ախշամին
սատաթ պիր բատէլէրինտէ. Ասիթա-
նէտէ Մահմուտ բաշա սէվթինտէ
Էրլորզ խանընին գարշըսընտա. Իր-
լէնօզ թէպասընտան Ալիսանի թօ-
լա նամ պիր գուռնուրբաճը, հէմշէհ-
րիլէրինտէն Լանի Կալինա նամ քի-
մէանէ իլէ պիր գաշ կիւն ագտէմ
պիր միւնազասյա թուրթուշուպ զա-
բաղ սագլամըշ օլտուզունտան, մէզ-
քիւր բազար ախշամը մէրսուսմանն
տիւքքեանընա կիրիւպ վէ գաբուսու-
նու չալըպ, մէրսուսմ տախի տրշարը
չըգտըգտա. Թօլա, Լանիի պըչագլէ
վուրուպ, օ անտէ էօլտիւրմիւշ տիւր։
Իրթէսի կիւնիւ կէրէք Լոնտան
գանչիլէրեասը վէ կէրէք զապթիյէ
թէրաքընտան մէմուրլար կէօնտէրի-
լիպ, էօլէն վէ էօլտիւրէնին տիւք-
քեանլարը պէքլէնիլէրէք սահիպի
ճինայէթ օլան քիմսէ տախի հէր թէ-
բաքտա արանըմագտա պուլունմուշ
տուր։

— Իզմիր վալիսի տէվլէթլիւ Մահ-
մուտ բաշա հազրէթլէրի կէջէն բա-
զար իրթէսի կիւնիւ մէզունէն Ասի-
թանէյէ վիւրուտա իթմիշ տիր։

— Ինկիլիզ ամիրալը Լայրնս ճէ-
նապլէրի, կէջէն չարշանպա կիւնիւ
խաքիփայը հազրէթը Շահանէյէ եիւզ
սիւրիւպ, քէնտիսինէ թէրաքը հաղ-
րէթը Շահանէտէն պիր գապպէ մա-
բասատա գըլըճ տախի իհսան պույրուլ-
մուշ տուր։ Միւշարալէյհ բաքիպ
օլտուզու Թայրլ Ալլահրթ նամ Գալ-
եօն իլէ կէջէն բազար իրթէսի կիւ-
նիւ Պէօյիւք տէրէտէն աշաղը էն-
տիքտէ Լէնի քէօյ փիշկեահլնատա օ-
լան սրզա, մէզքիւր իւչ անպարը
խաֆիֆճէ օլարագ օթուրուպ աղ
վագրթատա գուրթարըլմըշ տրը, պա-
տէհու Պէշիք թաշ աշըզընտա տէ-
միրլէմիշ օլմաղ իլէ բէնշէնպէ կիւ-
նիւ տախի գաբուտանը տէրեա տէվ-
լէթլիւ ուպուհէթլիւ Մէհէմմէտ
Ալի բաշա հազրէթլէրի տախի վէ-
տա զիարէթինի իճրա խլէմիշ տիր
վէ Ամիրալը միւշարալէյհ մէվճու-
տու մայէէթի օլան ուօնանմա իլէ
պու կիւն վէ նիհայէթ եարըն ագ
տէնիզ վէ Իզմիր ճանիպինէ ազիմէթ
իտճէք տիր, վէ պու թարիխտէն
սօզրա Ջանագ գալէսի պօզաղը պէր
մուճիպի ահանամմ, քեաֆֆէի էճ-
նէպի պէօյիւք ճէնկ կէմիլերինէ գա-
բալը գալաճագ տրը։

— Բարիս ահանամէսի մուճիպին-
ճէ, գարա տէնիզտէ գուլանըլաճագ
գուվվէի պահրիյէ իշլուն, պու տէ-
ֆա ճանիպի տէվլէթը Ալիսէտէն
Լօնդրայա օն գրթա եէնի վաբօր
սըվարրը գրլանմըշ տրը։

— Գարա տաղ Պօյնտասը Իրէնա
Տանիլօ, հալա Բարիստէ իսկ տէ,
Ֆրանսա տէվլէթի թէրաքընտան
տախի մէմուլ իթմէյի կիպի գապու-
լէ մաղհար օլամասընդանան կիրիֆ-
թարը մէյսուսիյէթ օլմուշ տուր տէ-
նիսօր։ Իրէնսը մումայիլէյհ տէվլէթը
Ալիսէնին թէպասիյէթինի գապուլ
իթմէյէ բարը օլուպ, ֆագաթ պու-
նա պէտէլ Պէնէտիկ քէօրֆէզի տէ-
բուռնինտէ Գարա տաղա պիր իսկէլէ
վէրիլմէսինի տախի շարթ պէյան իթ-
միշ տիր։ Լաքին շարթ իլէ թէպա-
խէթ տախի տէվլէթը Ալիսէնին թա-
պիսթը իլէ գապուլի օլամայաճաղընտ-
ան հէր հալտէ թէքմիլէն պէյանթ
իթմէյէ բրէնսը մումայիլէյհ մէճ-
պուր օլաճագ տրը։

Գարատաղտան մուախխարէն վա-
բիտ օլան հավատիսէ նազարէն մու-
մայիլէյհ բրէնս Տանիլօ, Ալէթինկ-
տէն Բարիսէ ազիմէթ իթմէքտէն
սօզրա, պու պէլտէտէ վէ պիւթիւն
Գարատաղ էյալէթինտէ պազը իիւ-
թիլաղ ալամէթլէրի զուհուր խուպ
Իրէնսը մումայիլէյհին հիւքիւմէթի-
նէ գարշը գալդըշանլար պուլունմուշ
իսկ տէ, պու խուսուսուն նէ մէր-
թէպէ ճէսամէթի օլտուզու վէ նէյէ
գարար վերէճէյի հէնիւզ մալիւմ
օլամամըշ տրը։

Գունտան տէօրթ պէշ պին սէնէ
ագտէմ, պու տիւնեատէ սաքին օլան
պիզիմ կիպի միլիոն միլիոն ինսանլար
սըրթլարընտա պիր գէյուն բէօսթէ-
քիսի, եախոտ պիր պաշգա հայվան
տէրիսի, այագլարընտա չարբգ, եէյե-
ճէքլերի, եքմէք սիւտ եօղուրտա, վէ
պաղէն էթ վէ պալըգ, գուլանըգ-
լարը գապլար թօփրագ, սաքին օլ
տուգլարը խանէլէր քէրպիճ, վէ
գուսուր շէյլերի տէ պունլարա էմ-
սալ պիր հալտէ իսի։ Մատէն օլա-
րագ էլլէրինտէ պիշիմսիզ տէմիր բաբ-
չալարընտան պաշգա պիր շէյ օրմայրպ
պիր բասալը տէմիր, ինտէրինտէ շիմ-
տիքի ալթուն վէ միւճէվհէրատէն
գըմատը պիր շէյ իսի զանն իտէրիզ։
Պու կիւնքի կիւն էն էտնա ֆուգա-
բանընն սըրթընա կիսէպլէճէյի պիր
պասմա, պիր պէյազ գալիգոմ, պիր
գունուրա, օ վագրթը փատիշահ
մագամընտա օլան ատամլարընն արզու
վէ հասէտ իտէճէյի պիր շէյ իսի։ Լա-
օ ատամլար շիմտիքի գուլանըզընդ-
ինճէ, իբէքլի, սըրմալը գումաշլարը,
սաքին օլտուզուզմոզ սէրայլէրի, գուլ-
լանըզընդ ալթուն կիւմիշ ֆաբ-
ֆուրի թագըմլարը, պինախիմիզ տէ-
նիզ վէ գարա վաբօրլարընը, վէ պու-
նլարա էմսալ պիկէրճէ պին թաճիւ-
պէ շայեան հալէրիմիզի կէօրսէլէր,
եախոտ թօփրագ իւսթիւնտէ օթուրուպ
չավտար էքմէյի եէյէն օ տէվրին
ատամլարընտան պիրինի, սէրայ-
լարըմզընն պիրինտէ օլան պիր զիւ-
ֆէթ սուֆրասընա կէթիրսէք, պիր
վաբօրա պինտիրսէք, պիր իշլէմ
ունիֆօրմա կկտիրսէք, գատիֆէ
սանատալէտալաք իւզերինտէ օթուրթ-
սագ, պէօյլէ պիր ատամ հալա քէն-
տինի պու տիւնեատա զանն իտէպիլիր-
միսիմ, հաշա, մութլագա օ հալտէն
պու հալէ կէջէն պիր քիմսէ քէնտ-
սինի պաշգա վէ տաշա ալա պիր
տիւնեայա նազալ օլմուշ զանն իտէ-
ճէք տի։ Տիւնեանընն պէշ պին սէնէ
զարֆընտա էսկի հալինտէն պու եէ-
նի հալէ կէլմէսի, ազըր վէ տէրէճէ
տէրէճէ օրտուզունտան, վէ ինան
էօմրիւ պու գատար պին սէնէլէրէ
նազարէն գըսատ պիր շէյ պուլուն-
տուզունտան, էսկիլերտէ հիչ պիր
քիմսէ, էօմրիւնիւն պաշանկրճը իլէ
պիթմէսինտէ, տիւնեատէ պիր պէօ-
յիւք թէպէատիւլաթ կէօրէմմիշ
տիր, եախոտ բէք ազ պիր թէպէա-
տիւլաթ կէօրէպիլմիշտիր զանն իտէ-
րիզ, լաքին շիմտիքի հալ պունա գը-
յատ օլմայրպ, էօմրիւն հէնիւզ
եարբսընտա վասլ օլմայան քիմսէլէր,
տօղտուգլարը զէման իլէ շիմտիքի
վագթլարը մուգայէսէ իթսէլէր շու-
սօն եիրմի պէշ սէնէտէ վագի օլան
թէպէատիւլաթ, էվվելլէրի իհթի-
մալարը պին եա իքի պին սէնէ զար-
ֆընտա վագի օլամամըշտրը։ Անիրմի
պէշ սէնէ ագտէմ քէք չօգ մէշագ-
գաթ վէ մուխթասա իլէ իւչ
տէօրթ այտա ըմնարայա կիտիպ,
շիմտի եալտրզը վաբօրլարտա վէ հէր
կիւն զիեաֆէթ եէյէրէք օն օն իքի
կիւնտէ օճանիպէ կիտէնլէր, ատթ վէ
արապա իլէ օն օն պէշ կիւնտէ Ամ-
սիլեատան Բարիսէ կիտիպ շիմտի
օն ալթը սատթատա վաբօր արապասը
իլէ կիտէնլէր, պիր այտա թաթմաբ-
լարը պարկիր չաթլաթմասը իլէ Լե-
բրօբատան խապէր ալըպ շիմտի էլէգ-
թրիգ թէլէզրաֆը վասէթասը իլէ
օ խապէրլերի պիր չէրեէքատէ ալան-
լար, տայանդրմազ ազբրլար իլէ ճէ-
բահ թէչրիհինէ միւհթաճ օլուպ
շիմտի Բլօրօֆօրմ վասէթասը իլէ
խապէրլերի պիլէ օրմայարագ էլ այագ
քէսիրէնլէր, բէք չօգ մասրաֆլար
իլէ քէնտիլէրինէ պէնզէմէզ թասվիր-
լէր եազտրրպ, շիմտի ֆօթօկրաֆիկ
վասէթասը յլա գուտրէթատէն թաս-
վիրլերինի չէքտիրէնլէր վէ պունա էմ-
սալ պինկէրճէ պին էսկի հալ իլէ եէնի
հալ կէօրէնլէր տիւնեատէ հէնիւզ
եարը պէ եարատան զիատէ տիր տէյ-
պիլիրիզ։ Իմտի տէմիք տիր քի տիւ-
եատա իլմ վէ մարիֆէթ շու սօն եիր-
մի պէշ վէ էլլի սէնէ զարֆընտա, ի-
քի պին սէնէլիք եօլ ալմըշտրը։ Վէ
պու իլմ վէ մարիֆէթի պիրմիյէն, վէ
եախոտ սէմերատթընա հիսսէտար օլ-
մայան, եախոտ պաղըրընը պիլիպ պա-
զընը պիլմէյէն, ատրէճէսինէ կէօ-
րէ, հէրնէ գատար պու կիւնքի կիւն
տիւնեատա իսէ տէ, պին իքի պին
վէ պէշ պին սէնէ էվվելքի տիւնեատա
կիպի տիր։ Անէսլա օ վաբօր օլմայան
մէմլէքէթլէր, վաբօր օլան մէմլէ-
քէթլէրատէն օթուզ գըրգ սէնէ կէ-
բիտէ տիրլէր գուսուր զէնատի հիւ-
նէր վէ մարիֆէթլէր տախի հէր նէ
վագթ իճատ օլմուշտուր իսէ հիւնէր
վէ մարիֆէթլէրի օլմայան մէմլէքէթ-
լէր պունտրատա գրյատէն օ գատար կէ-
բիտէտիրլէր։ Վէ պու կիւնքի կիւն
թօփրագ իւսթիւնտէ օթուրուպ չավ-
տար էքմէյի եէյէն պիր քիմսէ վար
իսէ, օ տախի պէշ պին սէնէ շիմտի-
քի վագթատան կէբիտէտիր։

Պու իլմ վէ մարիֆէթ եալընը-
պիր գօլայրգ, պիր սէֆատթ վէ
պիր էյլէնճէյէ մուճիպ օլօտ, պու-
տան սարֆը նազար իթմէք, պէօյիւք
պիր մաղարրատթ սայրրատաղ ըսը,
լաքին իլմին մէնֆատթը, իլիմսիզլի-
յին մաղարրատթընը բէք աշքեար
սիւրէթատէ իսպատթ իթմիշ օլտու-
զունտան, պու մաղարրատթը իւզերի-
նէ տավէթ իթմէք իսթէմէյէնլէր իլմ
իւ մարիֆէթին գատրինի պիլիպ,
սէմերէսինէ հիսսէյատ օրմայը տրը-
լար։ Պու կիւնքի կիւն գուվվէթ, վէ
սերվէթ նէ չօգլուգտա, նէ տակէր-
տէ, վէ նէ տէ զօրպաղըրգտա օլուպ
իլէ իլմ վէ մարիֆէթտէ օլտուզուն-
տան, իլմ վէ մարիֆէթլէ մէլուֆ
պիր տէվլէթին, իլմ վէ մարիֆէթ-
տէն պիպէհրէ պիր տէվլէթ, վէ
միլլէթին միլլէթ, վէ ատամընն ա-
տամա զալէպէ իթմէյի, բէք ազ կէօ-
րիւնիւշ շէյ օրմայրպ, հաթտա
տիւնեանընն պէշ եիւզ վէ պին սէնէլիք
թէվարիխի տախի պունա շահատէթ
իտէր։ Իմտի պու սէպէպ մէպնի իլմ
վէ մարիֆէթ, պունտան պիր աղ
ագտէմ, եալընըզ պիր գաչ իմթիհան-
լը քիմսէլէրինն մէշղուլլիյէթի օլուպ,
օտա տէօրթ տիվար արպալարընտա, վէ
քիմեահանէլերտէ մէսթուր իքէն,
շիմտիքի հալտէ պու խուսուսատա
տախի պիր ազիմ թէպէատիւլաթի
վագի օլուպ, իլմին ալէմի նէյր օ-
լունմասընտա գօյայ եօլլար պունմուշ,
վէ սէմերէսի տախի կէօրիւրմիւշ
վէ կէօրիւլմէքտէ տիր։ Վէ օլ
վէճհ իլէ պու կիւնքի կիւն հէրբէս
իլմ ու մարիֆէթին մէնֆատթընա
գօյայճա հիսսէտար օլապիլիպ, քէն-
տի հալ վէ հիյէթինէ կէօրէ իսթի-
ֆատէ իթմէքտէ տիր։

Պունտան միւթէէսսիր օլարագ,
պու մէնաֆիի ումումիյէ վէ ֆայիդէ-
յէ միլլէթիմիզտէ հիսսէտար իթմէք
իւզրէ, զէմանէնին էն մէշհուր իմ
վէ մարիֆէթ վէ զէնատթարընտա
տայիր հէրբէսին ազնայաճաղը սիւ-
րէթատէ պաղը բիսալէլէր թէլիֆ վէ
նէշրինի, թատմիմ խիւպ, իճրասը-
նա տախի պու կիւնլերտէ թէշէպ-
սիւս օլունմուշ տուր։ Վէ զէմանէ-
նին էն մէշհուր իհթիրասատ վէ մա-
րիֆէթլերի, պաշլրճա, պոլճն, եա-
նի կաղ իլէ հավայա ջըգմագ, գորա-
տա, տէնիզտէ, վէ սէմիր եօլարտա
իշլէնէն վաբօր մարինարը. էլէգ-
թրիգ վէ կալվանիզմ, վէ պունտան
հասըլ օլան էլէգթրիգ թէլէզրաֆը,
վէ մասէնլերի եալարլամագ, վէ

տայը էնվալը մարիֆէթ, վէ կաղ ը-ջեդլարը, վէ պունլարա էմսալ, պիր թադըմ թաճիւպէ շայեան վէ նէվ-ճաա շէյլէր օլսուղունատան, պուն-լարըն պիրէր քիւչիւք բիսալէլէրի, բէյ տէր բէյ նէշր օլունմասընա միւ-թահիա օլսուղումուզ տայը թէվ-ֆալթէ սէքթէթ վէրմէյէրէք վիճու-տու իճրայա կէլէճէք տիր։

Վէ շիմտիքի հալտէ էլէգթրիգ թէլէղրաֆը բիսալէսի, լսանը էրմէ-նիտէ վէ թիւրքիտէ օլարաղ թատ ու թէմմիլ գըլընըպ պու հոֆթա նէշրի միւքին օլաճաղընատան քէյֆի-յէթ պու վէճհ իլէ պէյան օլունուպ պու բիսալէտէն սոզրա չըգտճագ տա-յըր էմսալէրի տախի պունուն միչ-լէթ թէրաքիտանան քէմալը թէվֆճ-միւհլէ գտպուլ օլունմասընա միւհ-թաճ պուլունուզունատան, պունու պէյան իթմէք պու թէվֆճմիւհէ մարհալէսիէթիմիզի իլթիմաս իթմէք տիր։

Օխշրատ իլանաթէ տախի նաղլոր պույրուլա։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՐԻՍԱԼԻՍԻ

ԵԱՆԻ

Էլէգթրիգ թէլէղրաֆիտէն սիւրէթը հարէքէթ վէ իսթիմալ պէյանընատա մուխթասար պիր շէրհնամէ։

ԹԷԷԼԻՖԻ

ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՂԹԱՆԵՍԻՆՏԷ

1857

Պու իամ իլէ կէրէք էրմէնի վէ կէրէք թիւրքի լսանէլէրինատէ պիր ուֆաղ թէէլիֆիմիզ պատա, վէ օն սէքիզ գըթա ինձէ բէամէր իլէ թէղ-եին գըլընարաղ թիւրքէսի պու հոֆթա, վէ էրմէնիճէսի կէլէճէք հոֆթա սաթըլմայա պաչլայաճաղ տըր։

Պու բիսալէմիզ զայէթ աչբդ թիւրքճէ իլէ եաղըլըպ, Էլէգթրիգ թէլէղրաֆընըն հէր պիր էսրարը գօ-լայ վէ հէր քէսին ֆէհմ իտէճէյի վէ էվինատէ թէճրիւպէսինիտէ իտէ-պիլէճէյի սիւրէթատէ թարիֆ օլունմուշ օրմաղ իլէ, եհլը վուգուֆ է-լինատէ վէ մէկթէպլէրատա տախի գուլ-լանըլմաղա շայեան կէօրիւլիւշտիւր։

Ֆէյ։ · 20 ղուրուշ։

ԲԻԱՆԹՕ

Պիլէէրի պէշ ըր-ըլա վէ օ՝ պիլէէրի ալանա պէր լիռնէ ֆունտ էրիլէճէք, պո-բիռնօ 12000 պիլէէրէ պուլը օլարագ եուլընըլ պէշ նո-մէրօ գաղանաճագ դըր։

Իլ էնէրլէն նո-մէրօ 110 էֆֆ իրի պոյ Օսմանլը էլէրէ գաղանաճագ։

Ինձէ նո-մէրօ 50 լիռնէ ինկիլէզ էրաս-ը գաղանաճագ։

Ի-էլ-ինձի- նո-մէրօ 50 լիռնէ Ֆրանսըզ լիրասը գաղանաճագ։

Տէօրթ-ինձի- նո-մէրօ 100 էֆֆի օրիա պոյ Օսմանլը էլէրէ գաղանաճագ։

Պէշինձի նո-մէրօ 100 էֆֆ ո-ֆոտ պոյ Օսմանլը էլէրէ գաղանաճագ։

Պ-ը բիռնօ 1857 աղ-ոսթոս-ը 15 ինդէ Զէյդէր խանընդա պէր գաղ դ-ըրէպլէր ֆիմ-ենէլէր նէղարէրի իլէ էնէրլէճէ։ պէր։

Պ-ը պիլէէրիլէրին սաբլ-ամբըլա մեր-էէլ մերճան խանընդատի ֆահվէհանէտէ։ Վէ Մէր-ճանդա ֆրիսպէճ Պ. Պաշտասարը պի-ֆէա-նընդա վէ սայը եէրլէրտէ տաբի պո-լ-ը-նո-ր։

ԻԼԱՆ

ՄԻՒՍԻՒ ԼԷՕՆ ՀԻՒԿԷՆԷՆ

Սաաթճը վէ գուրյումճա Օ. վիչ-ըլինին Շ օտէ ֆօն մէմլէքէթինատէն Տէր Ալեքսէ կէլուպ

ՂԱԼԱԹԱՏԷ

Փէրշէմպէ պազարընատա Սաաթ-ճը խանընատա Ն, 9 օտատա քէնտի Ֆրանսիզասընը Սաաթ վէ միւճէվ-հէրէ միւթաալիզ օլան էշեասընը ֆի-րուխթ էյլէմէյի պու մահալատէ պէյան օլունուր։

ԲԻԱՆԹՕ

Պիլէէրի 10 ղիչա վէ 10 պիլէէթ ալանա պիր թանէ ֆաղա վէրիլիճէք։ Վէ քեռֆէեսի 65·000 պիլէէրէ պարիզ օյարագ։ եաղընը տէօրմ նումէրօ պարանաճագ տրը։ Իլք էէքիլէն նումէրօ 250·000 զուրուշ գրամէթիս վէ մահսիսէ 1·500 զուրուշ իճար կէթիրիր Օրմա քէօյան քէօրիս պաշը պրաստընատա միւթէպէր մահալատէ պիր պաղ քէարկիր ֆուռուն վէ իթթիֆաղընատէ պէշ թաշ իրիլարի իլէ պիր պաղ քէարկիր աէկիրմէն գաղանաճագ տրը։ Ի-քինճի նումէրօ մէդքիս աէկիրմէնին իթթիֆա-լինատէ մահսիսէ 700 զուրուշ իճար կէթիրիր 100·000 զուրուշ գրամէթիս իլի գաբուլ պիր պէրտէր տիւքանը։ Ի-չինճի նումէրօ մէդքիս տիւքա-նա պիթիրիլէք այտա 300 զուրուշ իճար կէթիրիր 50·000 զուրուշ գրամէթիս պիր մաղազա։ Տէօր-տիւնճի նումէրօ ճամի իթթիֆաղընատէ մահսիսէ 400 զուրուշ իճար կէթիրիր 60,000 զուրուշ գրամէթիս պիր պէրտէր տիւքանը գաղանաճագ տրը։ Գաղանան նումէրօլար իսթէմալքիրի հալատէ էիւ-ատ 30 գըրարագ ագճէսինի ալապիլէճէք։

Պու միւատէմատէն էվվել պիլէէրէր տաթ-ըարդը հարատէ մահալինի կաղ-իմէր վաէթատը իլէ իլան օլունուպ շէքիլէճէք տիր։

Պու բիանքօ 1857 դէկեմբէր 15ատէ իկիրմի տէօրթ միւթէպէր բիլմատէ էօնիւնատէ շէքիլէճէք տիր։

Պու բիանքօ պիլէէթլէրինին սաթըրատ մահալէ-րինի։ Սիմանպօլատա Ի-յնէճի հանրնատա Քէ-հրիսթարճը օղլու Գրիգոր աղանդն վէ Զինճիրլի հանրնատա Զալալ-ան հօճա Ալեքսանդրն օտաղարընատա։ Մէքանատա քի-թաղճը Մարգարեան Պ. Յարութիւնան վէ Վա-լատէ հանրն քաղչընատա Պէռպէռ Պ. Սիմէն վէ Օրմանքէօյատէ Պէռ պէռ Պ. Գաբուսատան վէ Պ. Յա-կոբան գէշիլմաչատա Պէռպէռ հանճի Զաքարյան Պալատատա Պէռպէռ Պ. Դաղարէթին տիւքքէատն ընդրնատա վէ Սամանիատա Պ. Ամմարն քահվէսինէ վէ Ա-հանուա բաչատա պէրտէր Շահնազարը տիւք-քանտրնատա։ Պէկ օղլատատա թէ կիկէնին գաղչընատա Լիմօղաֆիկա մաղազանատա վէ սայը էեկլէրատէ տախի պուլունուր։

ԻԼԱՆ

Ռիպալիէտէ, Լ-օպ-ը օղը- վէրանէլ-ինդէ, Ի-ճճարը պիրի-ի 25000 ատէտ ճէ-պիտ վէ ալատընդան օյարագ, Ա ինէրիի Ի-ռի-ռատը սարլըգ օր-ը-պ, ռէրէսպէճիլէրդէն, վէ իսկէլէտէ սարըլանդան գահա էհլէն ֆի-յարա վէրէճէէ օր-ը-պ, իսրէրլէ օլան մահա-լի մէլչ-ըտէ կիտիպ ռէնդիլիք բուլուրլուրը իտէ պիէրէր։

սոզրա, վէ կիւնատէ պիր քաչ սէֆա ալընապիլիր։ Վէ իսթիմալինատէն սոզրա պիրազ կէզլէյէն հալատէ թէյսիրի տահա չապուգ օլուր։

Օտալիս վէ սոտա կիպի միսէյ տախի տօգունմայըպ, եօլճուլարա վէ զաֆի վիճուտա օլան տիշէ հլիլէրէ պի էմսալ պիր մուալիճէ տիր։

Կէրէք Ալթանպօլատա վէ կէրէք Պէյօղլունատա, էճզաճը միւսիւ Ա-լթուան Վալէանդն տիւքքէանընատա տաթըլըպ, թալիմաթը տախի պէրա-պէր վէրիլիր։

ԲԻԱՆԹՕ

Պիլէէթի 10 ղիչա վէ 10 պիլէէթ ալանա պիր թանէ ֆաղա վէրիլիճէք։ Վէ քեռֆէեսի 65·000 պիլէէթէ պարիզ օյարագ։ եաղընը տէօրմ նումէրօ պարանաճագ տրը։ Իլք էէքիլէն նումէրօ 250·000 զուրուշ գրամէթիս վէ մահսիսէ 1·500 զուրուշ իճար կէթիրիր Օրմա քէօյան քէօրիս պաշը պրաստընատա միւթէպէր մահալատէ պիր պաղ քէարկիր ֆուռուն վէ իթթիֆաղընատէ պէշ թաշ իրիլարի իլէ պիր պաղ քէարկիր աէկիրմէն գաղանաճագ տրը։ Ի-քինճի նումէրօ մէդքիս աէկիրմէնին իթթիֆա-լինատէ մահսիսէ 700 զուրուշ իճար կէթիրիր 100·000 զուրուշ գրամէթիս իլի գաբուլ պիր պէրտէր տիւքանը։ Ի-չինճի նումէրօ մէդքիս տիւքա-նա պիթիրիլէք այտա 300 զուրուշ իճար կէթիրիր 50·000 զուրուշ գրամէթիս պիր մաղազա։ Տէօր-տիւնճի նումէրօ ճամի իթթիֆաղընատէ մահսիսէ 400 զուրուշ իճար կէթիրիր 60,000 զուրուշ գրամէթիս պիր պէրտէր տիւքանը գաղանաճագ տրը։ Գաղանան նումէրօլար իսթէմալքիրի հալատէ էիւ-ատ 30 գըրարագ ագճէսինի ալապիլէճէք։

Պու միւատէմատէն էվվել պիլէէթլէր տաթ-ըարդը հարատէ մահալինի կաղ-իմէր վաէթատը իլէ իլան օլունուպ շէքիլէճէք տիր։

Պու բիանքօ 1857 դէկեմբէր 15ատէ իկիրմի տէօրթ միւթէպէր բիլմատէ էօնիւնատէ շէքիլէճէք տիր։

Պու բիանքօ պիլէէթլէրինին սաթըրատ մահալէ-րինի։ Սիմանպօլատա Ի-յնէճի հանրնատա Քէ-հրիսթարճը օղլու Գրիգոր աղանդն վէ Զինճիրլի հանրնատա Զալալ-ան հօճա Ալեքսանդրն օտաղարընատա։ Մէքանատա քի-թաղճը Մարգարեան Պ. Յարութիւնան վէ Վա-լատէ հանրն քաղչընատա Պէռպէռ Պ. Սիմէն վէ Օրմանքէօյատէ Պէռ պէռ Պ. Գաբուսատան վէ Պ. Յա-կոբան գէշիլմաչատա Պէռպէռ հանճի Զաքարյան Պալատատա Պէռպէռ Պ. Դաղարէթին տիւքքէատն ընդրնատա վէ Սամանիատա Պ. Ամմարն քահվէսինէ վէ Ա-հանուա բաչատա պէրտէր Շահնազարը տիւք-քանտրնատա։ Պէկ օղլատատա թէ կիկէնին գաղչընատա Լիմօղաֆիկա մաղազանատա վէ սայը էեկլէրատէ տախի պուլունուր։

ԻԼԱՆ

Ինկիլիզլի Քինկ նամ ուսթանին սէտլից միսալի գապարթըլը վէ էք-չիլի մանէղեա թէրթիպի։

Պու զիյդրմէթ մուալիճէ Լ օնարա էքսքօլսիօնուն ումումէն թահ-սին օլունուպ, մուճիտնէ պիրինճի սէրէճէսէ ալթուն մէտալ, վէ Բրէնս Ալպէրտ հազրէթլէրի եէտի իլէ պիր միւթէպէր շահատէթնամէ տախի իթա պույրուլմուշ տուր։

Մանէղեանըն խասլէթի ճիւմլէ-յէ մալիւմ տիւր, լաքին մումայիլէյհ միւսիւ Քինկին էնիրտի գը մանէղեա իսմի իլէ իճատ իթթիֆի մանէղեա թէր-թիպի։ Զայէթ ֆէրահլատընճը վէ լե-մոն ատա նէվինատէ պիր մուալիճէ օլուպ, սատէ սուտա էրիր վէ հէր վագթ գուլլանըլապիլիր, միւլայիմ պիր միւսիվլ օլուպ, սապահլարը գահ-վալթատան էվվել։ Վէ պիր սատթ

Մրտը Դէճռոպ էօգ · · ·